

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2,50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petih vrst à Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Četrti teden vojne med Grčijo in Italijo

Zadnje grško vojno poročilo govori o novih uspehih — Italijani pripravljajo pri Korici protinapad — Letalske akcije z obeh strani

Atene, 19. nov. s. (Atenska tel. ag.). Grški generalni štab je objavil ponoči naslednje 23. vojno poročilo:

V Epiru in vzhodno od Korice so bili v teku hudi boji, v katerih so naše čete zopet dosegle uspehe. Sovražni protinapadi so bili odbiti in naša vojska je zavzela močno branjene sovražne postojanke. Vsi sovražni oddelki, ki so bili še na južnem bregu reke Kalamas, so bili poginili preko reke. Naši oddelki so na dveh točkah izvedli vpade v sovražno ozemlje ter so pri tem uničili sovražna municijska skladišča in zaloge živil.

Sovražna letala so v velikem številu napadla naše postojanke na fronti. V letalskih bitkah je bilo sestreljenih sedem sovražnih bombnikov, poleg dveh italijanskih lovskih letal. Dve grški letali se nista vrnila v svoja oporišča.

Grška letala so izvedla več izvidniških poletov nad sovražnim ozemljem v Albaniji. Pri tem so bombardirala neko letališče in sovražne kolone na pohodih.

Položaj pri Korici

Atene, 19. nov. s. (Reuter). Zadnja poročila o položaju na bojišču pri Korici javljajo, da zbirajo Italijani še vedno ojačanja in se očividno pripravljajo na protinapad. Včeraj so bile v akciji zlasti močne italijanske letalske sile. Doslej so Grki vse protinapade odbili. V severovzhodnem delu okolice Korice so Grki včeraj popoldne znova napredovali. Sedaj Grki s svojim topništvom obvladajo večino cest, ki vodijo proti Korici.

Vrhovni poveljnik angleških sil v Grčiji

London, 19. nov. AA. (Reuter). Uradno poročajo, da je letalski general John Henry d'Albinsky imenovan za vrhovnega poveljnika britanskih oboroženih sil v Grčiji. General Albiaki bo poveljeval tudi skupinam britanskih letalskih sil ter tudi pomožnim oddelkom britanskih čet, ki so do deljeni njegovi vojski.

General Albiaki je napravil že dozdaj sijajno kariero. Služil je v mornarici, v kopenski vojski in v letalstvu in sicer v Indiji, Egiptu, Transjordaniji, Palestini in Veliki Britaniji. Bil je poveljnik letalstva v Palestini, dokler ni bil imenovan za poveljnika britanskih sil v Grčiji.

Omejena angleška pomoč

London, 19. nov. s. (Reuter). V angleških merodajnih krogih izjavljajo, da tako angleško vojno letalstvo kakor tudi mornariško letalstvo nudita Grčiji vso pomoč, ki je v sedanjem položaju možna. Seveda so za Anglijo zaradi mnogih obveznosti na drugih bojiščih te možnosti omejene.

London, 19. nov. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja: Angleški bombniki so včeraj izvedli večji napad na mesto Elbasan v Albaniji. Bombardiranje so bile vo-

jaške zaloge in skladišča vojnega materiala. Vse bombe so padle na odrejene objekte ter so bili povzročeni požari.

Grški komentar o situaciji

Atene, 19. nov. br. (At. ag.). Ob začetku četrtega tedna vojne z Italijo ugotavljajo v merodajnih grških krogih, da je grška obramba v prvih treh tednih dosegla velike uspehe. Danes ni več nobena tajnost, da je italijanski generalni štab pripravil proti Grčiji »bliskovito« vojno. Prve dni je motoriziranim italijanskim oddelkom res uspelo, da so v Epiru prodrli na grško ozemlje in prišli vsi do Mecovna ter so tudi ob obali dosegli znatne uspehe. Čim pa je bila grška mobilizacija končana in je grško vrhovno poveljstvo odredilo protinapad, se je ves položaj temeljito preokrenil v grško korist.

Ob pričetku četrtega tedna vojne se grške čete skoraj že povsod bojujejo na albanskih tleh. Prav tako se Italijani naglo umikajo ob obali, kjer jim grozi nevarnost, da bodo odrezani od zaledja. Grške čete ne kontrolirajo samo vsega albanskega obmejnega ozemlja, marveč tudi že zaledje italijanskih čet zlasti v srednjem in severnem delu fronte, koder so zasedle višine, ki obvladajo ves obmejni predel. Korica je za Italijane tako rekoč izgubljena in jim tam grozi nevarnost, da bo zajeta cela divizija.

Grško letalstvo in daljnostrelno topništvo bombardira vse ceste, ki vodijo iz albanskega zaledja proti fronti in tako

onemogočajo dovažanje ojačenj in prehrane ter municije. Enako ogroža grško letalstvo ob podpori grške mornarice ter angleškega letalstva Otrantsko ožino, dočim je s prihodom angleških čet na Kreta omrtvičeno glavno italijansko oporišče v vzhodnem delu Sredozemskega morja na Dodekanezu. Grčija stopa v četrty teden vojne polna zaupanja v zmago pravične stvari, za katero se bori.

Katastrofa angleškega bombnika v Črni gori

Podrobnosti o eksploziji angleškega letala, ki je hotelo preleteti naše ozemlje

Podgorica, 19. nov. e. Včeraj zjutraj ob 3.30 sta dve letali neznane narodnosti preleteli našo mejo pri Ulcinju in sta se preko Bara usmerili proti Cetinju in potem proti Podgorici. Naše obmejne straže so pravočasno opazile letala in so takoj obvestile poveljstva na Cetinju in v Podgorici.

Eno teh tujih letal je točno ob 3.30 krožilo na Velikim Garcem in Prekornico blizu Danilovgrada. Potem je začelo letalo dajati svetlobne signale zelene in rdeče barve. Kmalu nato se je čula močna detonacija in prebivalstvo okolških vasi je bilo prepričano, da je letalo vrlo bombe. Kmetje iz vasi Zagorca, ki so prišli zju-

traj v Danilovgrad, so našli popolnoma zgorelo letalo. Takoj je bilo jasno, da gre za letalo, ki je ponoči letelo nad Danilovgradom in katerega padec je povzročil eksplozijo. Prizor, ki se jim je nudil, je bil strašen. Poleg popolnoma zgorelega letala so našli povsem zgozenele tri člane posadke, četrti, najbrž pilot, je bil sicer tudi mrtev, toda na zunaj je ostal nepoškodovan.

Kmetje so takoj pohiteli v Danilovgrad in obvestili oblasti. Že od ranega jutra pa so bile na poti tudi vojaške patrulje, ki so iskale kraj, kjer naj bi bile vrzene bombe. Iz Danilovgrada so bile potem obveščene, da so letalo našli.

Vojaška komisija je našla ostanke dvomotornega letala na planini Garac, 150 m južno pod vrhom. Komisija je ugotovila, da gre za angleško letalo tipa Bristol Blenheim. Letalo je zgorelo zaradi padca in eksplozije bomb, ki jih je nosilo s seboj. Truplo enega člana je popolnoma zgorelo, dva člana sta bila raztrgana, edini pilot je bil cel. Drugo letalo, ki je preletelo mejo preko Cetinja, se je izgubilo.

Letalski alarm v Bitolju

Bitolj, 19. nov. e. Zaradi kršitve našega zračnega obmejnega prostora po tujih letalih je bil včeraj v Bitolju večkrat dan znak za alarm. Vsi ti alarmi so pa trajali le malo časa. Nad mestom ni bilo letal niso pojavila.

Organizacija ameriških oporišč

Sporazum z Anglijo o oporiščih v Atlantiku dosežen — Španska svarila Južni Ameriki pred „prvim ameriškim Gibraltarjem“

London, 19. nov. s. (Reuter). Med ameriško in angleško vlado so bile že dogovorjene podrobnosti glede nekaterih oporišč, ki jih dbe Zedinjene države na angleškem ozemlju v Zapadni Indiji (v Karibskem morju) in na drugih angleških posestih v Atlantiku. Tako je določeno, da bo na Bermudih oporišče za ameriška vojaška letala in za hidroplane. Nadalje bodo Zedinjene države imel etam vojašnice, vojaška skladišča ter posebne ugodnosti za ameriško vojno mornarico v pristaniščih na otočju.

V angleški Gvajani bodo Zedinjene države dobile oporišče za hidroplane. Podrobnosti glede drugih oporišč so dogovorjene že tudi glede Bahamskega otočja, Jamajke, Antigwe in Sante Lucie. Posebna ameriška komisija bo prispela v London, da se dogovori z angleškimi oblastmi o nadaljnjih podrobnostih.

Washington, 19. nov. AA. (Reuter). Mornariško ministrstvo je objavilo, da je bil dosežen sporazum s pristojnimi angleškimi oblastmi o pomorskih oporiščih na Atlantskem oceanu, to je o onih oporiščih, ki jih je Anglija odstopila Ameriki. Poleg oporišč na Bermudskih otokih bodo zgradili tudi oporišča v angleški Gvajani.

Madrid, 19. nov. AA. (DNB). Vprašanje oporišč v Urugvaju izkiva veliko zaskrbljenost v španski javnosti. Posebno vznemirjenje se opaža pri vseučiliški mladini in v tisku falange in po raznih korporacijah. Vseučiliški odbor, ki zastopa vso špansko vseučiliško mladino, je poslal spomenico urugvajski vseučiliški mladini. V tej spomenici pravijo, da je urugvajska vlada pozabila in zanemarila ljubezen do domovine, ker meni, da se največje bogastvo lahko prepusti neki drugi državi. Spomenica pravi, da je razmeščanje letalskih in pomorskih oporišč v Punta del Este v korist Ameriki in bo to prvi ameriški Gibraltar. Velika bolečina je zajela vso španijo zaradi sramote, ki jo mora prenašati urugvajska mladina, pravi spomenica ob koncu in dodaja, da urugvajska mladina tega ne bo smela dovoliti.

Ugledne španske osebnosti bodo prihodnje dni po radiu imele govore državam Južne Amerike. Govoril bo ravnatelj lista »Zartise« Samuel Ros, ravnatelj lista »Informaciones« Viktor de la Serne in rektor madridskega vseučilišča Pio Zabala. Govoril bo tudi voditelj španske dijaške mladine, španska akademija bo poslala s svoje strani poziv vsemu tisku v Južni Ameriki.

Buenos Aires, 19. nov. AA. (DNB). Urugvajski poslanik v Buenos Airesu je imel dolg razgovor z argentinskim zunanjim ministrom. O vsebini razgovorov ni bilo objavljeno nobeno uradno poročilo, vendar pa se je iz zanesljivih virov izvedelo, da je urugvajski poslanik uradno obvestil argentinsko vlado o razgovorih, ki se razvijajo o odstopitvi oporišč. Ob isti priliki je urugvajski poslanik obvestil argentinskega zunanjega ministra, da urugvajska vlada

ne bo ukrenila ničesar brez predhodnega posvetovanja z argentinsko vlado.

Za strnitev ameriških delavskih organizacij

New York, 19. nov. s. (Ass. Press.). V New Orleansu je bil včeraj kongres Ameriške delavske federacije. Predsednik federacije Green je sporočil v svojem govoru, da želi predsednik Roosevelt, da bi se federacija združila v Zvezo ameriških industrijskih organizacij v skupno delavsko organizacijo. Roosevelt je v to svrhu govoril predstavnike obeh organizacij, da ga posetijo v Beli hiši. Green je v svojem govoru tudi izrazil željo, naj bi Zedinjene države še nadalje nudile Angliji pomoč vsake vrste, toda ne da bi se pri tem zapletle v vojno.

Na kongresu je govoril tudi vojni minister Stimson. Dejal je, da grozi Ameriki

zaradi sedanje vojne lahko tudi neposredna nevarnost. Zaradi tega morajo doprinesiti ameriški delavci mnoge žrtve. Nikdar pa pri tem ne bodo žrtvovali zadržane pravice delavstva.

Istočasno je bil v Atlantis City včeraj kongres industrijskih organizacij. Predsednik zveze John Lewis je podal na kongresu ostavko na svoj položaj. Lewis, ki je pri predsedniških volitvah močno nastopil za Willkiea, je že tedaj podal obljubo, da bo v primeru ponovne Rooseveltove izvolitve demisioniral.

Tuja propaganda v Ameriki

Washington, 19. nov. s. (Ass. Press.). Predsednik kongresnega odbora za proučevanje tuje aktivnosti v Zedinjenih državah Dyes je sporočil snodi, da je odbor zaplenil mnogo dokumentov raznih italijanskih in nemških organizacij v večjih ameriških mestih. Dyes je dejal, da je prejel odbor že v naprej informacije o organizacijah, pri katerih so bili potem dokumenti zaplenjeni. Zlasti udeleževanje nemških in italijanskih organizacij v Chicagu je odbor že dal časa zasledoval.

Dyes je tudi sporočil, da je bil aretiran neki Nemec, pri katerem so bili najdeni fotografski posnetki važnih ameriških industrijskih podjetij. Aretnanec je priznal, da se je bavil z vojskim in industrijskim vohunštvom. Preiskava je pokazala, da je v afero zapleten tudi nemško ameriški »Bunde«.

Vojno stanje med Indokino in Siamom

Po japonskih vesteh so se že začeli obmejni boji — Ameriški demanti pogajanj z Anglijo in Siamom

Tokio, 19. nov. s. (Col. B. S.). Japonski listi javljajo, da so med Francosko Indokino in Siamom v teku obmejni boji in da vlada prav za prav že vojno stanje. V akciji je na obeh straneh tako pehota, kakor tudi topništvo. Japonci javljajo, da je ob meji Indokine zbranih že 100.000 siamskih vojakov. Iz Bangkoka odhajajo neprestano vojaški transporti na mejo.

Tokio, 19. nov. s. (Col. B. S.). Vsi današnji jutrnji japonski listi ostro napadajo Zedinjene države in Anglijo, češ da se obe pogajata za sklenitev pogodbe o medsebojni pomoči, ki bi bila v prvi vrsti naperjena proti Japonski. Listi pišejo, da hočeta Amerika in Anglija zmanjšati japonski vplivi na Daljnem vzhodu ter da skušata pridobiti Siam na svojo stran. List »Kokumin Shinbun« piše, da je udeleževanje Zedinjenih držav in Anglije naperjeno proti vsemu azijskemu kontinentu.

Washington, 19. nov. e. Včeraj je namestnik zunanjega ministra Welles predstavnikom tiska odločno demantiral vesti, da so Zedinjene države, Anglija in Siam sklenile sporazum glede skupne obrambe proti Japonski. Dodal je, da je ta vest brez vsake podlage.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Čangkajškov pogoj za mir z Japonsko

Cungking, 19. nov. s. (Col. B. S.). Maršal Čangkajšek je, kakor danes ponovno poročajo, trdno odločen, da odkloni vse nove japonske mirovne predloge. Vlada v Cungkingu je pripravljena pristati na mir z Japonsko edino s pogojem, da prizna Japonska Kitajski popolno enakopravnost in da umakne vso svojo vojsko s kitajskega ozemlja.

V Gibraltarju ostane samo vojaštvo

Madrid, 19. nov. AA. (Stefani). Po vesteh iz la Linee v Gibraltarju evakuirajo civilno prebivalstvo in smejo v Gibraltarju ostati samo vojni obvezniki. Prav tako se je izvedelo, da se je z oboroženimi motornimi čolni ojačalo nadzorstvo nad gibraltarsko obalo.

Izseljevanje Bolgarov iz severne Dobrudže

Sofija, 19. nov. AA. (DNB). Kakor se je izvedelo, se bodo začeli 25. novembra v Bukarešti razgovori bolgarskega in rumunskega finančnega odbora glede vprašanj, ki so v zvezi z novno dobljeno južno Dobrudžo, zlasti pa o vprašanjih, ki so v zvezi z izselitvijo Bolgarov iz severne Dobrudže.

Po Mussolinijevem govoru

„Anglija je zmaj s sedmimi glavami“, pravi italijanski tisk

Rim, 17. nov. AA. (DNB). Ves rimski tisk piše o pomenu Mussolinijevega govora in zlasti poudarja brezpogojno gotovost v zmago, kar je Mussolini poudaril v svojem govoru. »Tribuna« poudarja, da je duce jasno poudaril dolžnost vseh Italijanov v vojni atmosferi, v vojni, ki bo odločila usodo Evrope za stoletja. Njegove besede se morejo tolmačiti kot brezpogojno odklanjanje kompromisnega miru od strani sil osi. List »Giornale d'Italia« poudarja, da vera v končno zmago sloni predvsem na solidarnosti in borbeni moči sil osi.

Milan, 19. nov. AA. (Stefani). »Corriere della Sera« podčrtava, da je Mussolinijev govor posebno važen, ker ponovno potrjuje zavest vojske in politične zmage, ki jo sili osi že trdno držita v svojih rokah. Velika in popolna vojna, kakor je sedanja in ki se vodi z velikimi sredstvi proti neki državi, se ne more končati nenkrat in nenadoma in to s posebno hudim udarcem na sovražnika. Potrebni so več takih udarcev, da bi sovražnik tudi že smrtno ranjen nehal gibati in da bi zadajal rane. Anglijo je treba smatrati za zmaja s sedmimi glavami, ki oživljajo, kadar so odsekane. Kljub temu pa Anglije že danes vedo, da so izgubili vojno.

Nato piše list o političnem in vojaškem pregledu, ki ga je podal Mussolini in poudarja, da je položaj nesporno dober. Nihče ne prikriva težav, ki jih bo še treba premagati in nihče ne zmanjšuje pomena žrtve, ki se doprinalajo in ki bodo še naložene. List zaključuje, da je navdušeni sprejem Mussolinijevega govora med narodom dokaz zelo trdnega zaupanja in popolne discipline naroda, ki v celoti razume veličino podjetja, iz katerega bo njegova moč in njegova slava zagotovljena za vedno.

V Berlinu: Do končnega poraza Anglije

Berlin, 19. nov. AA. (Stefani). V Berlinu mnogo komentirajo Mussolinijev govor. Poudarja se nenavadna učinkovitost argumentov, zlasti glede odgovornosti Velike Britanije, nato potrjuje, da sta Nemčija in Italija popolnoma složni, da skupno prelivata kri v borbi proti sovražniku, kakor tudi ono mesto, v katerem se duce zahvaljuje fuhrerju, da je dovolil italijanskim letalcem boriti se skupno z nemškimi letalci proti angleškemu cesarstvu. Komentarji zaključujejo o ducejevem govoru, da je politično in diplomatsko izredne važnosti glede dogodkov v Evropi.

Berlin, 19. nov. AA. (Stefani). »Politika« in diplomatska korespondenca objavljata članek o Mussolinijevem govoru in pravi, da je Mussolini jasno potrdil, da odgovornost za vojno pada na Anglijo. Prav tako je poudaril, da bosta državi osi nadaljevali vojno do končnega poraza Anglije. V novo organizirani Evropi Anglija ne more sodelovati, ker stalno seje razdor med narodi. To stališče Italije se je potrdilo tudi med bivanjem grofa Ciana v Berchtesgaden. Kljub vsem angleškim

intrigam državi osi odločno nadaljujeta z delom za novo ureditev Evrope.

Bolgarski kralj obiskal Hitlerja

Sofija, 19. nov. AA. Ponoči popolnoma je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo: Nj. Vel. kralj se je vrnil z zasebnega potovanja iz Nemčije. Med tem potovanjem je dne 17. t. m. obiskal vodjo rajha in državnega kancelarja Hitlerja.

Sofija, 19. nov. s. (Ass. Press). Snodič je bilo objavljeno uradno poročilo, da je kralj Boris te dni obiskal kancelarja Hitlerja v Nemčiji. Kralj Boris je odpotoval v Nemčijo iz Bolgarije v nedeljo in se je med tem že zopet vrnil v Sofijo. Vest o njegovem sestanku s kancelarjem Hitlerjem je bila objavljena šele po kraljevi vrnitvi.

Sofija, 19. nov. s. (Reuter). Razen kratkega uradnega bolgarskega poročila o sestanku med kancelarjem Hitlerjem in kraljem Borisom ni mogoče dobiti o tem obisku skoraj nobenih podatkov. Reuterjev dopisnik je edino izvedel, da je kralja Borisa spremljal v Nemčijo bolgarski zunanjji minister Popov.

Upravno sodišče in ukinitve obrtniških združenj

Ukinitve razveljavljena zaradi pomanjkljivosti v ugotovitvenem postopanju

V Mariboru, 18. novembra. Oblastva 1. stopnje so navzlic pravomocnosti razsodb upravne sodišča dala nalog ukinitve združenj, da izvedejo likvidacijo in v 15 dneh oddajo svoje posle obstoječim skupnim združenjem. Važno je zatezati, da vemo, kako upravno sodišče utemeljuje svojo razsodbo. Ne moremo radi obsežnosti podatkov celotne pisne sode, pač pa navajamo samo končne odločbe v razsodbi na tožbo nekoga mariborskega združenja. Upravno sodišče pravi doslovno:

»Pač na je bilo stanje stvari ugotovljeno tako nepopolno, da na tel podlagi še ni mogoče zaključiti, da tožeče združenje ne vrši svojih nalog ali ne daje jamstva za uspešno delovanje ali da radi premalo števila članov nima možnosti za uspešno delovanje.

Zbornica je v svoji odločbi navedla kot razloge za svoj ukrep, da združenje ne izpolnjuje glavnih pogojev za svoj nadaljnji obstoj v smislu omenjenega ministrskega razpisa, da ima samo 70 članov, ki so vsi iz enega sodnega okraja in da nima zadostnih sredstev, da bi vzdrževalo redno uradovanje v posebnih pisarni, ni pa povedala nobenih konkretnih činjenic, na katerih naj bi te njene trditve slonele in o katerih bi bilo zaslišano tudi združenje samo. Zbornica ni izvedla nobenega ugotovitvenega postopanja. Toženo oblastvo pa je pomanjkljivosti v postopanju zbornice ni odpravilo, dasi je združenje v svoji pritožbi izrecno nanjo opozorilo in trditve zbornice, s katerimi je podpirala svoj ukrep, označilo navedeno za neresnične. V svoji odločbi sicer pravi, da je zbornica vsako ugotovitveno postopanje lahko opustila, ker so dejanske razmere znane po spisu na 1. in 2. stopnji, kar pa ni res, ker je združenje v svoji pritožbi zbornice trditve, kakor že povedano, označilo za neresnične. Iz česar je moralo toženo oblastvo sklepati, da stanje stvari vendar še ni dovolj ugotovljeno in da je treba na vsak način zaslišati tudi tožeče združenje, torej izvesti ugotovitveno postopanje, kakršno je zamisljeno v § 70. zak. o obč. upravnem postopku.

Upravno postopanje je ostalo torej v bistvenem posledu pomanjkljivo, zaradi česar je moralo upravno sodišče tožbi ugoditi in napadeno odločbo razveljaviti po

pisarni, ni pa povedala nobenih konkretnih činjenic, na katerih naj bi te njene trditve slonele in o katerih bi bilo zaslišano tudi združenje samo. Zbornica ni izvedla nobenega ugotovitvenega postopanja. Toženo oblastvo pa je pomanjkljivosti v postopanju zbornice ni odpravilo, dasi je združenje v svoji pritožbi izrecno nanjo opozorilo in trditve zbornice, s katerimi je podpirala svoj ukrep, označilo navedeno za neresnične. V svoji odločbi sicer pravi, da je zbornica vsako ugotovitveno postopanje lahko opustila, ker so dejanske razmere znane po spisu na 1. in 2. stopnji, kar pa ni res, ker je združenje v svoji pritožbi zbornice trditve, kakor že povedano, označilo za neresnične. Iz česar je moralo toženo oblastvo sklepati, da stanje stvari vendar še ni dovolj ugotovljeno in da je treba na vsak način zaslišati tudi tožeče združenje, torej izvesti ugotovitveno postopanje, kakršno je zamisljeno v § 70. zak. o obč. upravnem postopku.

Upravno postopanje je ostalo torej v bistvenem posledu pomanjkljivo, zaradi česar je moralo upravno sodišče tožbi ugoditi in napadeno odločbo razveljaviti po

čl. 26 zakona o drž. svetu in upravnih sodiščih, ne da bi povabilo stranke.

Proti razsodbam upravnega sodišča banska uprava ni vložila tožbe na državni svet in so torej te razsodbe postale pravomočne. Združenja, ki so bila ukinita in so vložila tožbe na upravno sodišče, ostanejo. Ako bo hotela banska uprava vztrajati na zamišljeni reorganizaciji združenj, bo morala pričeti res postopek od kralja. In to hoče, kakor moremo sklepati iz dejstva, da je banska uprava že odredila revizijo upornih združenj.

V praksi se je že v več krajih pokazalo, kako težko je s skupnimi združenji. Neki je bila skupščina nepravilno sklicana in je bila razveljavljena. Drugi ni bilo glasovanje pravilno in bo zopet treba nove skupščine itd.

Kdaj bo vendar naše obrtniške prišlo do mira, ki mu je ravno v današnjih časih tako potreben, da se ne more posvetiti plodonosnemu delu v korist svojega stanu!

12. jetra po 14. rebra po 18. glavo po 12 din, ledvice in noge po 3 din. Zelenjava: krompir merica po 11 din, kg 1.60, čebula 2.50 do 3, česen 8 do 12, glava zelja 0.50 do 3, kg 1 do 1.25, kislje zelje 5, kislja repa 3, karfiola 1.50 do 10, ohrovt glava 0.50 do 2, hren 7 do 9, buče po 0.50 do 4, endivija po 0.50 do 1.50 ena. Kupčki motovilca, radica, špinaca, vrtnega korenja, ki ga prodajajo po 1 din, so bili silno majhni. Sadje: jabolka 5 do 12 din, hruške 10 do 16, suhe slive 16, celi orahi 16, luščeni orahi 48, kostanj 4 do 6, liter 2 do 4, pečen kostanj liter 6 do 8, oranže po 2 din, šipek liter 3 do 4 din, žito: liter pšenice po 2.75 do 3, rži 3, jčmena 3, koruze 2.50 do 3.50, ovs 2, prosa 3 do 3.50, ajde 2, prosenega pšena 6 do 7, ajdovega pšena 8. Fižol prodajajo liter po 4 do 6 din. Ribe: belice kg po 9 do 10 din, morske ribe po 14 do 40, morski raki po 34 din kg. Mlečni izdelki: smetana liter po 12.50 do 15, mleko 3, surovo maslo 40 do 44, čajno maslo 50 do 55, kuhano maslo 50, domači sir 12 din za kg. Sveža jajca prodajajo po 1.75 do 2, konzervirana jajca po 1.50 do 1.75. Perutnina: Na sobotnem trgu je bilo 128 kokoši, ki so jih prodajali po 25 do 35 din. Nadalje je bilo na trgu 987 piščancev, in sicer po 35 do 75 din za par. Purane, ki jih je bilo 90, so prodajali po 40 do 80 din, race po 20 do 25 din. Domače zajce so prodajali po 12 do 40 din. Krma: Na zadnjem senenem trgu je bil le en voz pšenične slame, ki so jo prodajali po 85 din za 100 kg.

Razne vesti. V neki gostilni v Majšparku je nastalo prerekanje med vinjenimi fanti. Preprič se je nadaljeval na cesti. Kjer je nekdo imel vinjskih bratovce potegnili iz žepa nož ter zakladi 22letnega posestnika sina J. Burga, ki je oblezel mrtve na cesti. Storišč je pobegnil in ga iščejo sedaj orožniki. Iz vagona je padel 20letni kmečki dlnar Stanko Navko iz Studencev, ki se je pri padcu poškodoval po vsem telesu. Zasedelnici Mariji Karendičevi je izginila na Voznikovem trgu denarnica, v kateri je bilo okoli 100 din gotovine. Za žeparjem poizveduje policija.

Prezračni trehuh. V mariborsko bolnico so prepeljali 25letnega kmečkega dlnarja Petra Slatinke iz Kobilja. V neki gostilni v Oplotnici so v nedeljo popivali fantje, ki so se zaradi malenkostnega vzroka pričeli prepirati. Zabliskali so se noži in je sledi bitke oblezel Slatinke v mlaki krvi. Dobil je z nožem zabodljiv v trebuh, tako da so mu izstopila čreva, ki so na več mestih prerezana. V mariborski bolnici si zdravniki prizadevajo, da bi mu rešili življenje.

O ta nesrečna konkurencija in nevoščilnost! Čim trši postaja boj za goli obstanek tudi že pri nas, čim neznosnejše se dvigajo cene za vse, kar spada k preživljanju, čim bolj si skušajo prizadevati družine in posamezniki pomagati sami, ker se na vse druge podpore ne morejo zanašati, tem bolj napeto postaja tudi razmerje med poklicno trgovino in obrtjo ter tako imenovanim »šušmarstvom«. Za danes še brez nadaljnjega, evo zopet dva primera: Znani trgovci pri Vurbergu je ovaden, da v svoji gostilni prodajata tudi cele štruce, kar je po novih uredbah prepovedano. Ovadeni pa to obdolžitev zavrača z izpovedbo, da štruce prodaja izrecno le svojim gostom, ki to zahtevajo (namesto že nareza-

nega kruha), ne prodaja pa štruc tudi vnanjim strankam. — S starega mestnega pokopališča nam znani kamnosek Rozman iz Pobrežja je zopet zasledil bivšega pomočnika obojega kamnoseškega delavca Jožeta Hauptmanna, ki je na martinškem pokopališču popravljal nagrobnike ter naročnikom tudi primerno računal. Zagovarja se, da kot kamnoseški delavec ne dobi drugod in drugega dela. Živeti in preživljati svojo družino pa mora, da se posteno preločejo skozi to splošno krizo.

Novo lekarniško službo imata tekodi teden Mavčevca lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici 12, tel. 28—12, ter Vaupotova lekarna pri Angelu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22—13.

Občinska uprava Pobrežja poziva vse mladenčke roj. 1921 zaključno z letom 1926, da se najkasneje do 23. t. m. zglašijo v občinski pisarni v svrhu vpisa v seznam za obvezno telesno vzgojo.

Kolo išče svojega gospodarja. Slavko Kolenc, doma od Sv. Jakoba pri Jarenini, sedaj pa že dlje časa brez stalnega bivališča, nam je že znan iz ročnana prijateljev tujih koles. Pred kratkim so orožniki iz Selnice pri njem dobili še eno kolo, ki še danes ni našlo svojega pravega gospodarja.

Orožnike v Selnici je Kolenc skušal nalagati, da je kolo last njegovega brata Franceta, ki se nahaja na orožnih vajah ob koroški fronti, pa da ga gre obiskati. Glede istega kolesa pa je orožniki iz gl. postaje Maribor te dni, ko so ga prijeli v Rošpolu skušali nalagati, da mu je kolo zastavil nepoznan človek, kateremu je dal 100 din zastavnine. Eno kot drugo je seveda laž in je gotovo le, da je Kolenc tudi to kolo ukradel, morda sam več ne ve, komu.

Staro železo je izdalo druge tatvine. V gostilni Fr. Napast v Črnejcu pri Sl. Bistrici so v zadnjem času opazovali, da jim zmanjkuje več stvari iz kleti in sobe (sodček silovke, jedilno orodje itd.) v vrednosti 2000 din. Za hlevom pa se je nahajala vreča s starim železom. Po to vrečo je prišel Vinko Vrhek iz Cigoncev. S tem je sam podal sum tudi za druge tatvine, ki jih je priznal, a obdolžil tudi nekoga Blažiča, češ da mu je ta pomagal pri sodku silovke iz kleti, kar pa Blažič odločno tajl. Ob tej priliki sta na račun zaradi tatvine že kaznovanega Vrška prišli na dan tudi tatvine kokiši pri Justu Polanec na Pragerskem in pri že omenjeni gostilni.

Mati ovadila lastnega sina

Akcija za pobijanje nedostojnosti je nujno potrebna

Maribor, 15. novembra. Če se ne motimo, je bilo v Ljubljani nedavno ustanovljeno vse hvale vredno društvo za pobijanje nedostojnosti ali nekaj podobnega. Če je na tel ustanovitvi kaj resnega, potem naj se ustanovitvi čim prej pobrigajo za podružnico ne le v Mariboru, marveč sploh po vseh večjih krajih našega obmejnega ozemlja. V prvi vrsti pa naj se organizira pravcata akcija v naših Slovincih. In to ne le zaradi živinskih pokoljev in pretenov, marveč tudi zaradi strašne podivjanosti mladine. Za en del je škoda, da ne moremo — tudi če bi bilo sicer dovoljeno — doslovno ponoviti vsega, kar nam prinašajo današnja poročila iz Slov. goric iz naslova naravnost ogabnega vedenja.

Čez tri leta se odkriva velik vlom

Sledove odkrila 11 letna pastirica — Vodja vlomilske tolpe ubit

Maribor, 18. novembra. Iz kriminalno najbolj okuženega ozemlja Slov. goric je danes v Maribor dospelo zanimivo žalostno poročilo o najnovejših sledovih.

dveh velikih vlomnih tatvin pred dobrimi 3 leti. V noči od 18. na 19. marca 1937 je bilo vlomljeno najprej v selsko postopje, pri Sv. Barbati, nato pa v Veliki Zimici pri Pečovniku Konradu. V sli so upravitelju Velikiškemu odnesli raznega blaga in obleke v vrednosti din 2654, pri Pečovniku pa v vrednosti din 3540. Oba vlomna sta bila izvršena na isti način: z drogom na protitež so dvignili železno omrežje in skozi tako prosto postalo okno zlezli v sobo, kjer so si z zariganjem vrat od znotraj zagotovili predčasno motenje prizadetih stanovalec, kar se je res zgodilo, toda vlomci so jo pravočasno »popihali«.

Ponovno smo že opozarjali, da imamo v teh kriminalno najbolj proslutih krajih najbolj izvečano orožništvo. Toda v teh dveh primerih ni pomagalo nič vse še tako skrbno podvzeto zasledovanje; storišč so bili skrajno previdni in niso zapustili za seboj pravih nobenih sledov, pa tudi drugače (z uporabo nakradnega blaga) so bili zelo previdni. Izkazalo se je, kako potrebna je skrajna previdnost tudi v osumnichenju cigánov. Tu so prišli cigani družine Baranja in Horvati iz Prekmurja najprej v pošte. Pa se je kmalu pokazalo, da so bili v teh dveh slučajih — nedolžni. Slično je bilo z osumnichenjem zaradi tatvin že kaznovanega Lovrenčiča Alojza.

Za vsem tem sumljenec je prišel naposled na vrsto mož, o katerem je bilo daleč naokrog znano, da se peča s sličnimi kupčijami, ki je ob priliki zasledovanja rabil nasilje proti orožnikom, vsled česar je bil pri svojem domu — ubit. To je bil očitno vodja cele vlomilske in tatinske družbe.

Jože Herić iz Drstela.

Ze se je zdelo, da je Herić skrivnost svojih zločinov nesel seboj v grob. Med tem pa je prišlo na pomoč kakor mnogokrat v sličnih primerih — na naključje. Pečovnikovi so vzeli k sebi kot pastirico 11-letno Nežiko švarc iz Drstela — torej iz lasti vase kakor je bil ubiti Herić.

Deklišna oblečka kot izdajalka

Pečovnikova žena Filomena je med ob-

leko te deklice opazila nekaj ji tako znane, da si je stvar natančneje ogledala. Čim bolj je pa dotični del oblečke gledala, tem bolj je postajala prepričana, da izvirata oba oblečka iz tiste obleke, ki je bila pri njej ukradena tisto noč pred več kakor 3 leti. Blago je bilo enostno, le predelano je bilo seveda. Od kod ima to obleko? — Od svoje botra Marček Ane, a obleko ji je prenavedila njena sestra Marček Elizabeta. In kakor so že otroci v svoji preprostosti zgovorni (če imamo z njimi potrpljenje) je tudi Nežika znala povedati marsikaj zanimivega, kar je in bo najbrž še hodilo prav pri nadaljnjem zasledovanju.

Se bolj zanimive stvari pa je orožnikom pripovedovala Heričkova hči. Kako so na dom očeta v nočeh prihajali znani in neznan možje, pa so imeli svoje tajne pogovore v posebni sobi, tako da otroci niso mogli razumeti, o čem so se razgovarjali. Poznala pa so Rodoška, ki je med tem izvršil samomor. In poznala je Canjka ter Gumzerja, ki se nahajata v zaporih. Tudi to vedo otroci, da je Herić navadno zjutraj prinašal domov perutnino in obleko, od kod, tega niso mogli zvedeti.

Na podlagi teh novih sledov so se vršile hitne preiskave. V hiši očeta obeh hčera Marček se je našla bluz iz istega blaga, kakor je že omenjeni del obleke pastirice Nežike. Lahko pa pričakujemo še zanimivejših razkritij tudi o drugih vlomih.

Iz Celja

—c Narašča Savinja, ki je povzročila v ponedeljek zjutraj tudi v Celju večjo poplavo, je začela proti poldnevni upadati in se je poploda vrnila v strugo. Škoda, ki jo je povzročila poplava, je zelo občutna. Ob tej priliki tudi ugotavljamo, da je bil v ponedeljek spet poplavljen prostor za staro gimnazijo ob Masarykovem nabrežju, kjer naj bi po želji nekaterih gradili novo gimnazijsko poslopje, ki nikakor ne spada na ta prostor.

—c Umri je v ponedeljek na Dačkovici cesti 18 v starosti 52 let strugarji mojster Dominik Lovšin. Istega dne je umrl na Cesti na grad 3 v starosti 84 let Jakb Inkret, bivši strojnik v mestnem parnem in kadnem kopališču v Celju. V celjski bolnici je umrl v nedeljo 45letni castar Ivan Berghaus s Pristave pri Mestinju.

PARCELO

travniki ali njivo v bližini Zagorja ali Trbovelj cca. 1000 m² kupim. Ponudbe s točnim opisom kraja, kjer leži parcela, in ceno za 1 m² na Levec Franjo, Metlika. 2636

STUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

BRIVSKI POMOČNIK

dober in hiter delavec, dobi takoj službo. Noč Joško, Slov. Javornik. 2632

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklit, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TRGOVINA »EDO« CEVLJI

Prešernova 48

Vam postreže v modi, kakovosti in po najnižjih cenah! Priporoča se

EDO CEVLJI 50 L.

Poslužite se

malih oglasov

»Slov. Narod«

ki so najcenejši!

POHISTVO

po naročilu najceneje, vsako vrstni stoli, politram oprave, vsa popravila najceneje pri:

ZORMAN, Breg 14. 2664

DAME, POZOR!

Mrežico iz las dobiti v frizerskem salonu Godina, Sv. Petra cesta 3. 2637

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

VSakovestno zlato

oriljante in srebro kupuje po najvišjih cenah A. BOŽIČ — Ljubljana, Franciškanska 3. 49. L.

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

Leopoldov sejem v Gornji Radgoni

Tako slabega sejma niti najstarejši ljudje ne pomnijo

Gornja Radgona, 18. novembra

Ze izpred vojne dobe slovi gornjeadonski Leopoldov sejem kot eden največjih sejmov Spodnje Štajerske ter velja tudi še sedaj kot pravo merilo dobre ali slabe letine za ves tukajšnji okoliš. Na tem sejemu si navadno vsako nabavi obleko, obuvalo in druge potrebščine ne le za zimo, marveč za vse leto naprej do prihodnjega Leopoldovega sejma, ker niti mali vinogradniki ali posestniki, niti vinčarji nimata med letom dohodkov, ampak samo jeseni, ko prodasta svoj pridelek, vinčar pa, ko jeseni po trgatvi obračuna gospodar z njim težko pričakovano nagrado, odvisno le od uspeha jesenske trgovate. Za vse te se ravna kupna moč vedno le po vsakoletnih jesenskih dohodkih, ki so vedno odvisni od letine.

Letošnji Leopoldov sejem ljub lepemu vremenu ne samo da nikakor ni dosegel zaželenega uspeha, temveč je bil dokaz splošne gospodarske krize, ki jo preživlja vinogradnik, kmet in vinčar v tem obmejnem kotu že vsa zadnja leta. Toda kriza je brez dvoma dosegla letos svoj vrhunec, ko je Leopoldov sejem pokazal, da je kupna moč sploh padla celo za 50% od lanskega leta. Ze prihod kramarjev, ki so začeli prihajati šele dan poprej, dočim so druga leta prihajali navadno že tri dni prej, da si zasigurajo mesta, je pokazal, kakšen bo uspeh sejma. In res, to leto je prispelo nad polovico manj kramarjev, jedva 171, prejšnja leta pa navadno vedno nad 360. Morda je temu kriv tudi omejen avtomobilski promet, ker je večina kramarjev prihajala z vozovi in konji ter po železnici. Izredno malo je bilo letos prigrane živine in sicer 33 krav, 11 telic, 6 volov, 6 bikov in 25 konjev, skupno 81 glav, druga leta pa vedno okrog 300, pred vojno pa celo do 1000 glav. Prodano je bilo komaj 22 glav ter so znaleše povprečne cene od 7 din žive teže. Iz tega sledi, da je bilo med letom pokupljeno precej živine za izvoz ter da iste primanjkuje. Na drugi strani pa je krivjo tudi to, da kmetje se niso končali dela na polju zaradi zakasnele jeseni in živina še ni prosta za prodajo. Številni kmetje in poljski delavci so to leto izostali radi nujnega poljskega dela doma, ko je treba radi zakasnele se-

tve izkoristiti vsako uro lepega vremena. Zopet drugi, zlasti vinčarji, pa so izostali, ker so bili njihovi dohodki med letom zaradi stalnega deževja in uničene vinske letine tako pili, da so komaj zadostovali za preživljanje med letom tako, da ni ostalo za nabavo zimskih potrebščin nič.

Kupna moč letošnjega sejma torej ni dosegla niti polovice lanskega. Mali vinogradniki so prodali svoj v splošnem komaj tretjino lanskega dosega, dokaj viniki pridelek že takoj po trgatvi in so zaradi slabe kvalitete dosegli ceno komaj okrog 6 din liter. Res so poskočile cene vinskega mostu celo na 11 din in v nekaterih primerih tudi še več samo za sortirana vina, ki so jih tudi v picli meri pridelali le vevinogradniki in nekaj večjih vinogradnikov tako, da takih cen mali vinogradniki ni bil deležen.

Obiskovalcev je bilo to leto dobro polovico manj kakor lani, torej komaj nekaj nad 2000, prejšnja leta pa 5 do 6000. Ker ni bilo gneče, tudi žeparji niso prišli na svoj račun. Bilo je sicer nekaj poskusov tatvin, ki jih je vestno oko postavilo preprečilo. Pač pa je bilo na sejmju tudi nekaj brezvestnih spekulativov. Tako je prišel na sejem kmalu v jutranjih urah, ko so kramarji še razkladali svoj robo, neki trgovec s svojim tovornim avtomobilom, ki je pokupil in preplačal ajdovo pšeno ter vsega pokupil za znatno višjo ceno ter z nakupljenim blagom zopet odjadel neznanu kam. Najboljše med vsemi so tržili trgovci z oblačilno stroko, ker cene za obleke in obuvene se niso bile pretirane zaradi hude medsebojne konkurence. Da pa to leto gostilničarji niso prišli na svoj račun, je krivo dejstvo, da cene vinu tudi po gostilni stalno naraščajo; tako dobiš pri vseh gostilničarjih vina po enotnih cenah in sicer vinski most 14 do 16 din liter, stara vina pa 16, 18 in 20 din liter. Kaže, da bodo te cene vplivale celo na najstrastnejše pijance, ki se bodo nemara odvažili pijaki. Le redki so bili letos oni, ki jim je bila cesta preozka, ker je vsakdo skrbel le za nakup življenjskih potrebščin. Še slabši kot pri nas je bil letos sejem v nemški Radgoni, kjer je nekaj let nazajude nekaj tako sloveči Leopoldov sejem.

Mariborske in okoliške novice

— Iz Slovenskih gor. Alojziju Jesovniku iz Spodnjega Porečja pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah so odpeljali kolo, vredno 1400 din. Za tatomo povzdučejo. — Svetlenaranci so imeli precejšnjo zabavo, ko so doznali, da so v občinskem zaporu neke ciganke. Zlasti fantje so se s pikrimi opazkami ustavljali ob zamreženem oknu občinskega zapora.

— Sporčne vesti. Proti verifikaciji nedeljske nogometne tekme med ISSK Maribor in SK Bratstvo, ki se je vršila na Jesenicah in ki je se končala z zmago Jesenicah v razmerju 4:0, je vložil ISSK Maribor pri Slovenski nogometni zvezi v Ljubljani protest. Mariborčani utemeljujejo svoj protest s tem, češ da je bila prvenstvena tekma neregularna, ker je bilo igrišče popolnoma pod vodo. — V nedeljo 24. novembra se prvenstveno tekmovalje Slovenske nogometne zveze nadaljuje. Na sporedu so naslednje tekme: v Mariboru: SK Zeleničar : ISSK Maribor, v Ljubljani: SK Mars : SK Ljubljana, v Kranju: SK Olimp : SK Kranj, na Jesenicah pa SK Amater : SK Bratstvo.

— Poročilo o poteku poravnalnega postopanja za zvišanje plač zasebnim nameščencem, ki je bilo 11. novembra t. l. pri banki upravi v Ljubljani, bo podano na nocošnjem javnem sestanku zasebnih in trgovskih nameščencev, ki bo pri »Zamorcu«.

— Studenske novice. Pred desetimi leti sta se poročila Studenčan in Studenčanka. Po desetih letih se je žena ločila od moža. Mož pa je bil še tako dober, da je ločena žena lahko še nekaj časa stanovala pri njem. V tem času pa je žena zastavila razne moževe predmete in mu je odnesla, preden je odšla, vse ostale stvari, tako da je ostalo možu samo pohištvo. Za ženo ni nobenega sledu. — V soboto zvečer je 25 malih studenjskih harmonikarjev nastopilo pod vodstvom g. Josipa Matjašiča. Občinstvo ni štedilo s prisrčnim priznanjem vrlim mladim godcem in njihovemu voditelju. — V Erjavčevi ulici si je prerezal žile na levi in desnici 30letni Engelbert Bohak Obupal je nad življenjem, ker mu je neki mariborski obrtnik odpovedal službo. Zdravniki so mu v bolnici rešili življenje.

Vjačeslav Mihajlovič Molotov

Kratek življenjepisa moža, ki vodi v najtežjih časih rusko zunanjo politiko

S posetom Berlina je stopilo v žarišče zanimanja svetovne javnosti ime Vjačeslava Mihajloviča Molotova. Prav za prav bi morali reči samo Vjačeslav Molotov. Čeprav so vsi drugi ljudski komisariji Sovjetske Rusije znani tudi po očetovim imenu, ki se piše in izgovarja za krstnim, je bil Molotov vedno samo Vjačeslav. Molotov je na seveda psevdonim iz časov revolucije. Molotov se je pisal prvotno Skrijabin in ta psevdonim je sprejel kot študent, ko je hotel rešiti druge člane svoje rodbine, da bi ne čutili posledice njegovega revolucionarnega delovanja. Njega samega je carska policija iskala, kakor je iskala druge revolucionarje. Kakor je sprejel Nikolaj Ulanov ime Ljening, tako se piše zdaj Vjačeslav Mihajlovič Molotov. Molotov ali Skrijabin je bil rojen 9. marca 1890 v vjatski guberniji kot sin sirmošnih staršev. Njegov oče je dosegel najvišji položaj, ko je dobil službo v pisarni

neke trgovine. Doma življenje ni bilo lahko. Edina želja Mihajla Skrijabina je bila, da bi naklonila usoda njegovemu sinu lažje življenje. Zato ga je poslal na realno v Kazan. Pozneje naj bi Vjačeslav študiral tehniko. Na njo je pa prišel šele po ovinku preko Sibirije. V aprilu 1909 tik pred maturo je bil namreč aretiran, ko se je vračal z zborovanja revolucionarjev. Poslali so ga za dve leti v Bologdo. Študije je potem dovršil kot eksternist.

Politično izgnanstvo pa njegove volje ni zlomilo. Po povratku je organiziral socialno revolucionarni pokret kot študent petrogradske tehnike. Svoje članke je objavljaval v »Pravdi« in pozneje je postal tajnik v njenem uredništvu. Vzdrževal je stalne stike z Ljeningov organizacijo. Bil je še dvakrat aretiran in sicer v letih 1913/14, toda šele leta 1915 so ga znova izgnali v Sibirijo. Tam so ga doleteli najtežji delu v rudnikih, od koder so se politični kaznivci redko vračali. Molotov je delal v irkutskih rudnikih samo mesec dni, potem so ga pa nekega dne našli stražarji nezvestnega in ugotovili, da je Molotov pobegnil. Revolucija ga je zopet našla v Petrogradu, pozneje Leningradu, kjer je postal eden glavnih urednikov »Pravde«.

Ze takrat se je Molotov zelo razlikoval od svoje okolice. Revoluciji se je na zunanjo prilagodil samo v toliko, da je nosil navadno rusko čepico in sicer zato, ker takrat v Rusiji niso izdelovali klobukov, svojega starega že močno oguljenega klobuka pa ni hotel nositi. Niti takrat, ko si nihče ni mogel misliti ruskega politika brez značilne ruske rubaške, ni odločil Molotov belega ovratnika in kravate. In vendar je bil v najbolj burnih časih mož, ki so mu boljšešviški prvaki v polni meri zaupali.

Sveži, komaj 50-letni mož nizke, toda čokate postave in dobrodušnih oči, zročih bistro izza naočnikov je Molotov bolj po-

doben zdravniku nego državniku, ki je šel skozi trdo, burno šolo revolucije. Molotov je celo malo pedantčen in temu primerno se tudi oblači. Vedno se pa smehlja in zato je v Rusiji tako popularen. Govori malo,raje posluša in molči, če pa že odpre usta izgovori samo nekaj besed in še te so kratke. Ipo izbočeno čelo priča v visoki inteligenci. Misa sploh ne je in alkoholnih pijač ne pije. Skoraj vedno nosi s seboj aktovko, toda redko vzame kaj iz nje. Njegov spomin je naravnost neverjeten. Z Ljening je trčil, da je Molotov najboljši register v Sovjetski Rusiji. In Stalin je to vedel. Zato je bil Molotov njegova desna roka in že leta 1924 je postal član političnega vodstva SSSR.

Med prvo petletko je vodil Molotov organizacijo težke industrije. V javnosti ni nastopal, toda njegov položaj je bil izredno trden. Ko je padel Rykov je stopil Molotov na čelo sovjetskih ruskih komisarjev, kot predsednik sovjetske vlade ter sovjeta dela in narodne obrambe. In ko je lani v začetku maja doživel polom Litvinov Finkelstein s svojim načrtom zveze med Sovjetsko Rusijo in zapadnimi vlesilami, je poveril Stalin Molotovu tudi vodstvo zunanje politike. To je pomenilo globok preokret v ruski zunanji politiki.

Molotov je oženjen in Olga Karpovska Molotova je v Sovjetski Rusiji v gotovem pomenu podobna markantna postava kakor njen mož. Ona je pravi genij na polju organizacije. Delala je v tovarni kozmetičnih sredstev in kmalu je postala njena voditeljica. Zjaj vodi 17 tovarn in nadzira vsjo kozmetično industrijo Sovjetske Rusije. Pred štirimi leti je študirala v Ameriki metode svoje stroke in prinesla domov geslo, da kozmetični pripomočki niso luksuz, temveč element telesne kulture. Vjačeslav vpliva na dušo, jaz pa na obraz —, je dejala nekoč o svojem delovanju.

stare guvernanke. In v naslednjih dejanjih so me čakale take scene, ki jih ne more dopustiti stroga rodbinska cenzura. Tisti hip sem odveden od zadrege in razburjenja. Iz vročnega podjetnega mladeniča je postal naenkrat skromen fant ugajenih manir. Ko sem se vrnil domov, nisem smel stopiti pred domače. Drugi dan mi je dejal oče samo tole: »Če že hočeš na vsak način igrati drugod, si priskrbi dostojen krožek z dostojnim repertoarjem, samo da ne boš igral vsake svinjarije kdo ve s kom.«

Velik požar

Poljčane, 18. novembra
Snoči okrog osmih je izbruhnil ogenj pri posestniku Roberju v Vrholah, ki je na mah zavzel velik obseg. Zgorelo je tudi 8 svinj. Škoda znaša okrog 200.000 din. Razen Roberja sta pogorela še dva sosed, ki sta jima pogorelo do tam gospodarski poslopji.

Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno. Začelo je goreti pri svinjskih hlevih. Roberjevi so se ta čas odpravljali k počitku. Ko je sin zapiral okno, je naenkrat za-

pazil pri svinjsku ogenj. Prestrašen je planil v hišo in zakričal: »Svinjske stalle gorijo!« Takoj so vsi zdrveli na plano, da pogasijo ogenj, toda bilo je vse zaman. Silen vihar, ki je divjal ta dan, je podpalil ogenj in kakor bi trenil, se je požar razširil dalje na hlev z govejo živino. In na hišo in prav vse je zgorelo do tal. Govejo živino so še rešili, 8 svinj pa je zgorelo.

Na pomoč so prihiteli tudi sosede in gasilci iz Poljčan, ki so z znano požrtvovalnostjo podvzeli vse, da požar omejijo, kajti veter je nosil iskre v velikem loku daleč naokrog, hiše so tu pa večinoma lesene in s slamo krite. Razen Roberju sta zgoreli gospodarski poslopji še dvema sosedoma. Neko žensko so v zadnjem trenutku prebudi iz trdnega spanja in ji tako rešili denar, ki ga je imela shranjena neke pod vzglavjem.

Prebivalstvo je obupano in s strahom gledalo počete ognjenega elementa, ki je v vetrovni noči ogrožal vso vas. Ker stoji vas na hribu, je bilo gašenje oteženo. Tudi vode ni bilo v izobilju. Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Na cesti se je zastrupila z lizolom Samomor 17 letne Slavke Košnikove iz Celja v Trbovljah

Trbovlje, 18. novembra
V kratkem razdobju je v Trbovljah zopet nasilno končalo mlado nade budno življenje. Košnik Slavka, 17 let stara dekle, iz Celja je v nedeljo popoldne iz še nerazjasnjenih razlogov na cesti bila lizol in kljub zdravniški pomoči v silnih mukah umrla. Očividci pripovedujejo, da se je Košnikova, kakor menda že večkrat, pripeljala v soboto v Trbovlje na obisk k svoji starši. Slavka je imela tudi sicer znanje in prijatelje in gotovo jo je vezala tudi močna srčna vez na naš kraj. V soboto zvečer je bila še v nekem tukajšnjem kinu in v družbi z nekim trbovlskim mladeničem, s katerim sta si bila dobra prijatelja. Morda je bila tu vmes tudi ljubezen. Dekle in fanta so se tistega večera videli na cesti pri Borušaku. V nedeljo dopoldne pa se je Košnikova dolgo izprehajala po gornjih Trbovljah in ljudje, ki so jo srečali, pravijo, da je bila zelo blede in potra. Nekateri so jo videli celo na Klečici, kjer je zamišljeno stonela in prebirala pisma. Neka gospodična je celo opozorila znanca na Košnikovo, češ tako čudno se vede in Bog ve, če si dekle ne misli storiti kaj hudega.

Okrog pol enih je bila v družbi s svojim fantom zopet na cesti. Dekle je bilo v ži-

vem razgovoru, mimoidoči pa so opazili, kako se optekla, pljuje in si briše z robcem jezik. Košnikova je fantu dala pisma, ki jih je le-ta prečital ter v jezi vtaknil v žep, potem pa Košnikovo prijel za brado in jo stresel. Fant je medtem odšel v bližnje stanovanje ter se vrnil čez pol ure preoblečen. Dekle pa so ta čas baje videli, kako je stopila na stopnice pri Weissu, kjer je nekaj popila iz steklenice. Ko jo je prišel njen fant, sta napravila le še par korakov, naka je Košnikova pri prvi hiši omahnila na tla. Mimo vozeči avtomatiki je omesveščeno naložil ter jo urno odpeljal v bolnico; kjer so dekletu nudili zdravniško pomoč. Vendar je bilo že prepozno. Košnikova je spila četrta litra lizola ter ko kratkih, a silnih mukah izdihnila. Pokojnico so prepeljali v tukajšnjo mrtvašnico.

Strasen samomor mladenke je v Trbovljah vzbudil splošno pozornost, saj si na tak način pri nas še nihče ni končal življenja. Vzroki, ki so mlado in lepo dekle privedli k tako obupnemu dejanju, še niso pojasnjeni. Pisma, ki jih je zapustila, bodo povedala pač kaj več. Oblast raziskuje ozadje tragedije. Motivi kažejo duševno razstrojenost današnje mladine, kateri pri najmanjših udarcih usode zmanjka moralne odpornosti, da bi premagala življenjske težkote.

Iz Kranja

— Šahovsko prvenstvo. Jesenski šahovski turnir, ki ga je organiziral K&K se v redu nadaljuje. Stanje v prvem razredu po 3. kolu je sledeče: 1. Singer 3, 2. Kos 1 in pol, 3. Vidraz 1 (1), 4. Vidraz 1 itd. V drugem razredu je boj hušji in še vedno vodita po 6. kolu Žužek s 6 točkami in Poganičnik s 5 in pol.

— Na cestah bodite previdni. Kljub temu, da je avtomobilski promet zmanjšal še vedno pride do nesreč in previdnost je na mestu, o tem nam priča tudi sledeča nesreča. V nedeljo po 20. uri je vozil avtomobil G. Guzija proti Naklu. Tik pred gostilno »Beksel« je šel vozečemu avtomobilu nasproti nek mož, a ne po pločniku, temveč po cesti. Ko je bil avtomobil še kakih 5 m od nasproti prihajajočega možkega je ta stekel še bolj proti sredi ceste namesto, da bi stopil na pločnik na svoji levi. Ko je že zgedalo, da bo mož le dosegel desni pločnik pa je šofer misleč se izogniti nesreči tudi zavil na levo in podri neprevidega pešca. Ker je bil sunek le precejšen je neznanec obežal na cesti in mimoidoči so ga prenesli k dr. Bežku, ki je nudil ponesrečencu prvo pomoč. Lastnik avtomobila je nato prepeljal ponesrečenca, ki je doma iz Senčurja na dom, kjer bo ostal v domači oskrbi. Neprevidež je do bil lažje poškodbe po glavi, rokah in nogah, a tudi g. Guzija je utrpel poškodbe na avtomobilu. Naj bo ta nesreča resen opomin vsem pešcem, da se poslužujejo pločnikov in ne cest. Tako je martinovanje le zahtevalo žrtve, čeprav je bilo drugače prav mirno.

— Kaj bo s starim tlakom? Mnogi so se zanimali, kaj bo s starimi cementnimi hodniki, ki so jih po zgraditvi robnikov zasuli s peskom. Predsedstvo občine poroča sedaj, da ti hodniki zlasti pred tiskarno »Savo« in dr. realno gimnazijo ne bodo šli v nič, ker jih bodo odstranili drugo leto, ko bodo pričeli z gradnjo asfaltnih trotoarjev, ki bodo povsod enaki kot oni pred »Staro postjo« ali Andrašičem. Pesek po pločnikih je torej samo zasilna rešitev za čas zime.

— Skupno združenje obrtnikov ima redni občni zbor v nedeljo 24. novembra t. l.

ob 8. uri v Narodnem domu. Vsi obrtniki tudi mlinarji in žagarji naj se udeležijo obč. zbora v čim večjem številu.

Z Jesenic

— Izpit za urarskega mojstra je pred strokovno komisijo v Ljubljani pred kratkim napravila gđc. Vida Smolejeva, hčerka tuk. urarskega mojstra g. Mavricija Smoleja. Gđc. Smolejeva je najbrže prva urarska mojstrica v Jugoslaviji. Čestitamo!

— Sava s prički je silno narasla. Po enodnevnem presledku je v nedeljo zopet začelo deževati. Dež je bil ves dan in skoraj vso noč kot za stavo. Zaradi izredno velikih padavin je Sava silno narasla. Potok Jesenica se je razbesnela v silen hudournik. Povodenj je dosegla isti obseg kot jeseni l. 1926. K sreči je KID med tem zgradila nov jez, ki avtomatično sam regulira višino in odtok vode. Če bi tega ne bilo, bi se Sava razlila višje gori po njivah in travnikih in do stanovanjskih barak, kjer bi delavskim družinam napravila občutno škodo.

— Obutev se je močno podražila. Gumijasta obutev se je v zadnjem času podražila za celih 170%. Pred meseci so bile galose še po 39 din, sedaj pa stane samo popravilo starih galos 48 din. Zaradi podražitve usnja in delavnih moči se je močno podražila tudi usnjena obutev. Pred meseci si par dobrih moških čevljev lahko dobil za 150 do 250 din, danes pa stanejo dobri čevlji od 300 do 450 din.

PRI ZDRAVNIKU

— Ali vam je tekne?
— Jem kakor volk.
— Kako je pa s spanjem?
— Spim kakor medved.
— Potem vas pa pošljem kar k živino-zdravniku.

SLAB ČUVAJ

— Gospod, tega psa čuvaja lahko vzamete nazaj.
— Zakaj pa?
— Snoči je bilo v našo hišo vlomljeno, pes je pa tako smrčal, da nismo slišali ropota.

— Tega ne razumem.
Alfonso se je zmagovalno nasmehnil.
— Saj grof ni imel niti beliča v žepu, a njegov kredit je bil zelo omajan. Pri nas doma je imel vsega v izobilju, česar si je mogel poželeti, mir, dobro hrano in dobro... pijačo.

— Dobro pijačo? Seveda, prav praviš. Toda kako to, da je kljub temu pobegnil?

— Dovolite, da vam to povem, — je zastokal Alfonso. — Nekega dne ali bolje rečeno nekega večera, ko sva bila prišla na sestanek, je grof naenkrat krenil v čisto drugo smer kakor jaz. Jaz sem jo seveda takoj ubral za njim. Črhnil ni niti besedice in vse moje dokazovanje ni nič zaleglo. Molče in zroč mračno predse je nadaljeval svojo pot. Vedno naravnost, samo naravnost, dokler... Ali veste, kam je končno krenil? V neko beznico. V najzjutnejšo beznico.

— Torej tako je grofova duša vendar našla svojo pravo pot, — se je rogat Townsend. — Toda od kod mu naenkrat denar? Ali pa je morda brez denarja...

— Ne, ne, saj je imel denar. Več nego dovolj, — je dejal Alfonso obupano.

— Od kod pa?
Sluga je nekaj časa lovil sapo in si zaman prizadeval zbrati toliko moči, da bi odgovoril.

— Iz... iz... iz vaše mize... — je bruhalo končno iz njega. — Vlomil je v vašo mizo, cigan grdi, vlomil je prav tistega dne, ko sem mu pripovedoval zgodbo o talentih.

Uvede naj se obvezna preiskava krvi

obtožencev, ki so osumljeni, da so v pijanosti zakrivali prometne nesreče ali koga v pretepu poškodovali ali ubili

Ljubljana, 19. novembra
O krivdi pri prometnih nesrečah obravnavajo naša sodišča čedalje čedalje. Ljubljanski okrajno sodišče bo letos gotovo doseglo rekordno število razprav po takozvanem avtomobilskem paragrafu. Prav zamotane so te razprave in sodniki morajo z največjo vestnostjo in natančnostjo proučiti, kdo je prometno nesrečo zakrivil. Najtežje je razsojati v primerih, ko pričevanja kažejo na to, da je bil neprevidec ni vznik ali na povozeni pešec vinjen. V tem pogledu bi bilo delo našim sodiščem močno olajšano, če bi se vpeljala obvezna preiskava krvi zlasti pri prometnih nesrečah in pri pretepuh in ubojih. Vinjenost igra največkrat glavno vlogo pri prometnih nesrečah in pri ubojih, kakor je dokazano v nešteti razpravah in sodbah nad pretepači in ubijalci. Saj se še ni zgodilo, da bi kjerkoli pri nas nastal večji pretep z najbolj žalostnimi posledicami med treznimi. Začne se vedno s pijačo v gostilni.

Poguben vpliv alkohola se torej vedno pokaže pri prometnih nesrečah in pri izvrševanju kazenskih deliktov, zlasti ubojev. Sodniki zastavi obtoženco vprašanje, ali je bil močno vinjen. Obtoženci odgovarjajo, kakor pač kaže. Včasih zanikajo, da bi bili pijani, češ da so izpili samo nekaj kozarcev, včasih se jim zdi, da bo kazne manjša, ako v svojem zagovoru poručajo, da so bili popolnoma pijani.

Pride povedo, da se je obtoženec mahljal pri hoji, da je jedel in da mu je smrdelo iz ust po vinu in zganju. Zdravniki pa pravijo, da vinski duh iz ust ni objektivno merilo za močno zaužitje alkohola. Nekateri izpijejo nekaj kozarcev vina, pa smrde iz ust kakor iz sode, drugi ga izpijejo več litrov, pa imajo komaj za znatno vinski sapo. Obsejna raziskovanja v zadnjem času so pokazala, da se na vni sapa po alkoholu sploh ne moremo zanesati in da je za spoznanje pijanosti odločilna le količina alkohola v krvi.

Zdravniški medicinski zavod v Parizu je napravil številne preiskave, ko so pripeljali v bolnice pijane ponesrečence ali ranjence. Da bi določili množino alkohola, ki so ga preiskavanci zaužili, so jim odvzeli določeno količino krvi. V večini primerov je šlo za prometne nezgode. Preiskave so dožnale tole:

Nasprotje med zelo veliko vsebino alkohola v krvi in razmeroma majhnim alkoholnim smrdom iz ust je bilo presenetljivo. Pri nekem možkem, ki je padel iz vozečarjevega avtomobila in se ves polomil, so ugotovili šest tisočink alkohola v krvi, a njegova sapa ni skoraj nič dišala po alkoholu. Brez krvne preiskave bi ne bilo mogoče ugotoviti, da je po svoji krivdi padel iz drvečarjevega avtomobila. Obsojen bi bil vozač. Lastnik avtomobila bi bil obsojen na plačilo velike odškodnine ali doživljenjske rente ponesrečencu. Neka ženska je šla čez cesto in tedaj jo je podrl avtomobil. V kolenskem sklepu se ji je vili vili kri. Na policiji je trdila, da je pravilno hodila in da ni sama zakrivila nezgode. Šofer avtomobila je trdil, da se je ženska mahljala in je bila očitno močno vinjena. Prediskali so kri ponesrečenke in ugotovili v krvi štiri tisočinke alkohola. Ponesrečenko so na policiji takoli po nesreči tudi poduhali, a za čudo ni dišala po alkoholu.

Taki in podobni primeri pričajo, kako važna je zlasti pri prometnih nesrečah ugotovitev množine alkohola v krvi. Zgodijo se tudi, da je alkoholni smrda iz ust celo neznan, množina zaužitega alkohola pa prav majhna. Nekateri države so za primer majhnih nezgod že odredile obvezno preiskavo krvi. Ostale države jim bodo morale slediti v tem ukrepu.

Pri vseh policijskih ravnatelstvih in v vseh bolnicah naj bi se uvedla obvezna preiskava krvi zlasti pri prometnih nesrečah in pri ubojih, pa tudi v drugih primerih, ko vpliva stopnja vinjenosti na krivdo ali nedolžnost prizadekih. Obstaja preprosta metoda za določanje količine alkohola v krvi. Iz množine alkohola v krvi se ugotovi stanje ali stopnja pijanosti preiskovanca, in sicer odgovarja 0.03 promila normalni množini alkohola v krvi, 1 promil takozvanemu evforičnemu stanju po užitju alkoholnih pijač (človek je v rožah, kakor pravimo). 2 promila lahki do srednji pijanosti, nad 3.5 promila pa alkoholni pijanost. Velika prednost ake preiskave je v tem, da ugotovi objektivno množino alkohola v krvi preiskovanca, ki na zunanje ne kaže znakov pijanosti, ker je na alkohol navajena, pa je kljub temu vinjen in ne obvlada več

popolnoma normalno svojih organskih funkcij.

Odkod bi še videli solnce?

Matematično je zelo lahko izračunati razmerje med razdaljo in premerom objektiva ali zrcala. To je zelo enostavna enačba, ki pravi, da bi en palec debel objekt ugotovil naše solnce na razdalji 250 svetlobnih let ali 2370 milijonov kilometrov. Syrius je od nas oddaljen samo 83 milijonov kilometrov. Doselej največji 100 palcev debeli daljnogled na Mont Wilsonu bi videl solnce še na razdalji 25.000 svetlobnih let.

Znani Magellanovi oblaki so oddaljeni od nas 100.000 svetlobnih let. V najbolj oddaljenih delih Mlečne poti bi bilo solnce torej neznano, seveda samo toliko, kolikor bi bila odnorna bitja opremljena samo s takimi instrumenti, kakor jih imamo na razpolago mi. Na novozgrajeni palomarski reflektor bi pa videl solnce v razdalji 50.000 svetlobnih let. Čeprav se nam zdi solnce glede na planetarno družino ogromno in čeprav je na nebu mnogo zvezdic, ki so manjše od solnce, se izgubi tudi ono v skrivnostnih globinah vesolja med milijoni enako velikih ali pa še večjih zvezd zlasti pa med meglovinami.

Psevdonim Stanislavskega

Slavni ruski gledališki strokovnjak K. S. Stanislavski ali s prvim primkom Aleksejev pripoveduje v svoji zanimivi knjigi »Moje življenje v umetnosti« o tem, kako je našel svoje gledališko ime.

Pogosto smo morali nastopati tudi v družbi nekam sumljivih ljudi. Kaj storiti? Ni bilo kje igrati, nas pa je strašno mikalo delo na gledališkem odru. Zahajali smo tudi v družbo sleparjev in kokot. In meni, ravnatelju ruskega gledališkega društva ni bilo lahko sedeti med takimi ljudmi, saj je bil v nevarnosti moj dober glas. Moral sem se torej skriti za vzvišeno ime. Iskal sem ga v nadi, da me bo zares krilo. Takrat sem bil navdušen za nekega amaterja, doktorja M., ki je nastopal pod imenom Stanislavski. Kmalu pa je obrnil gledališkemu odru hrbet in jaz sem sklenil, postati njegov naslednik, tembolj, ker sem bil prepričan, da bom za tem poljskim imenom dobro skrit.

Pa sem se zmotil. Čujte, kaj se je zgodilo. Igral sem v neki francoski komediji, ki se njeno dejanje odigrava za kulisami v garderobi lepe igralki. Napisan in našoprijen sem prihitel na oder z ogromnim šopkom. Prihitel sem in ostrmel. Pred menoj v glavni loži so sedeli moj oče, mati in

prišlo na misel.

Pod pretečnim glasom svojega gospodarja se je Alfonso ves sključil.

— Ah, gospod, — je jadoval. — Zgodilo se je nekaj strašnega. Gospod grof... in sapa mu je zastala.

— Kaj je z grofom? — je vprašal Townsend strogo.

— Izginil je... pobegnil... izginil.

Ves izčrpan si je Alfonso obrisal potno čelo.

— Oždel je, — je ponovil Townsend počasi. — Kako se je to zgodilo? — je vprašal čez nekaj časa. Toda njegove misli so bile neke čisto druge. Misil je na nesrečo, ki ga je spremljala skozi življenje. Strong je bil pobegnil in se naenkrat prikazal tu, zdaj je na pobegnil še grof in morda se bo tudi on prikazal tu...

Alfonso je bil že sredi svojega pripovedovanja, ko ga je začel detektiv poslušati.

... in moče prizadevanje, da bi ga spreobrnili, je rodilo najlepše sadowe. Grof je postalja vedno resnejši in bolj opozorjen. Slednji sam se lahko opogumil in ga vzel s seboj na naše sestanke. Skratka, to je bilo vrnjanje dni, da bi krenila njegova duša na pravo pot.

— kako si se drznil vlatiti teča človeka na svoje sestanke? Saj nisi mogel vedeti, da ti na ulici ne pobege.

— Bil sem trdno prepričan, da se to ne bo zgodilo, gospod.

Edmund O' Hara:

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

V naslednjem trenutku je Townsend planil pokonci. Saj to je bil Alfonso, njegov sluga Alfonso, ki naj bi bil čuval grofa.

Townsend je moral napeti vse sile, da je ostal miren. Ne da bi se izdal, kako se mu mudi, se je približal skupini delavcev in se čez ramo ozrl na nje. In res je sedel med njimi Alfonso. Toda kakšen je bil! Suknjič mu je bil razgrzan in umazan, lasje skuštrani, brada neobrita. Ovratnika in samoveznice sploh ni imel. Celu tu med temi delavci, ki niso bili nič kaj elegantni, je bil tako zanemarjen, da je obračal nase pozornost.

Dvignil je bil roko, umazano roko, in nadaljeval je:

— Ljudje so umirali kakor muhe. Vse se je ustavilo. Samo na najvišjih gorskih vrhovih je životalo človeštvo. Skrb, težke skrbi so napolnile srca vseh mislečih ljudi...

— No, le naprej, le naprej! — so kričali poslušalci nestrno. Toda Alfonso je naenkrat obmolnil. Njegov pogled se je ustavil na Townsundu. Molče

je buljil vanj, toda takoj je planil pokonci. Brezobzirno se je prenil skozi vrste svojih poslušalcev in z radostnim vzklikom je skočil k svojemu gospodarju.

— Končno, končno vas imam, gospod!

Townsend mu je stopil na nogo tako močno, kakor še nikoli nikomur.

— Kaj pa hočeš od mene, šema? — je vprašal malomarno.

Alfonso je zastokal od bolečine, toda takoj je razumel, za kaj gre.

— Ali se nisem nekoč seznanil z vami na neki poroki? — je vprašal z bolestim glasom.

Seveda, — je prikimal Townsend srdito. — Najbrž na svatbi v Kani Galilejski.

Poslušalci, ki so se čudili temu izpadu, so se glasno zasmejali. Townsenda so povabili, naj sede za njihovo mizo.

Detektiv je to zelo rad storil. Povsem nevezano se je zabaval z njimi in se smejal njihovim šalim, namenjenim v glavnem Alfonso. Toda on nikakor ni bil zabavljen in razumljiv, da tu ne samo da ne sme svojega gospodarja klicati »gospod«, temveč da ga celo poznati ne sme.

Počasi so delavci drug za drugim odhajali. Bil je čas večerje in v tem času se je krčma navadno povsem izpraznila. Townsend je to vedel in potrpežljivo čakal. In res ni trajalo dolgo, da je odšel še zadnji delavec. Alfonso je ostal sam s svojim gospodarjem.

— Povej mi torej, stari prijatelj, — se je informiral Townsend s pritajenim glasom, — kaj ti je